

INNKALLING TIL MØTE I FORSKNINGSSTRATEGISK UTVALG

Tid: Fredag 2.11.18 klokka 11.15-15.00

Sted: Adm B124 Hiet, Administrasjonsbygget

Saksliste:

- Sak 33-18 Presentasjon av nye HNA-koordinatorer og diskusjon av rekruttering av ressurspersoner fra fakultetene til HNA sine emner
- Sak 34-18 Seniorprosjektet – status og fremtidsplaner
- Sak 35-18 Behandling av Meld. St. 4 (2018–2019) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019–2028
- Sak 36-18 Evaluering av norsk samfunnsvitenskapelig forskning
- Sak 37-18 Rapport: Insentiver for kommersialisering av forskning
- Sak 38-18 Innledende diskusjon av hvilken prosess som skal ligge til grunn for vurdering av søknader i interne konkurransearenaer
- Sak 39-18 Presentasjon av endringer i Forskningsrådet
- Sak 40-18 Eksterne deltakere i HEInnovate workshop
- Sak 41-18 Orientering om Norwegian Artificial Intelligence Research Consortium (NORA)
- Sak 42-18 Eventuelt

Sak 33-18 Presentasjon av nye HNA-koordinatorer og diskusjon av rekruttering av ressurspersoner fra fakultetene til HNA sine emner

Innledning: Hanne Risan Johnsen og Elina Halttunen

Bakgrunn:

Det er fortsatt en utfordring å skaffe mentorer og lærekrefter til High North Academy sine emner. Dette gjelder både behov for mentorer til skrivekursene (Scientific writing og Funding your research), samt undervisningsressurser. Identifisering av gode mentorer på tvers av fakultetene er vanskelig å få til uten hjelp fra de ulike fagmiljøene, og gode mentorer er viktig for kvaliteten på kursene samt er med på å øke relevansen for studentene.

Sak 34-18 Seniorprosjektet – status og fremtidsplaner

Innledning: Lars Figenschou, UB

Bakgrunn:

Seniordataprojektet har pågått i snart to år. Fra Universitetsbibliotekets side har vi et ønske om å dele våre erfaringer samt diskutere videre samarbeid og ansvarsfordeling mellom UB og enhetene. En oversikt over datasettene som er publisert så langt vil bli lagt fram på møtet.

Sak 35-18 Behandling av Meld. St. 4 (2018–2019) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019–2028

Innledning: Kenneth Ruud

Bakgrunn:

Forskning og høyere utdanning står sentralt i utviklingen av et bærekraftig samfunn, der kunnskap er nøkkelen til nye, grønne og lønnsomme arbeidsplasser og en bedre og mer effektiv offentlig sektor. Den teknologiske utviklingen, med digitalisering som et gjennomgripende element, gir store muligheter, men byr også på utfordringer blant annet med hensyn til personvern og samfunnssikkerhet. Ulikhetene i samfunnet øker, og motsetninger polariseres. Samtidig står vi overfor store utfordringer når det gjelder klima og miljø, som bare kan møtes i samarbeid med andre land. Dette danner rammen for regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning. De overordnede målene for planen er å styrke Norges konkurransekraft og innovasjonsevne, møte store samfunnsutfordringer og utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet. Planen har et tiårig perspektiv, med en konkretisering av mål og innsatsområder for den kommende fireårsperioden. Regjeringen la frem den første langtidsplanen for forskning og høyere utdanning i 2014. Langtidsplanen blir revidert hvert 4. år.

Planen finnes her: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-4-20182019/id2614131/>

I møtet vil utvalget blant annet ta stilling til:

- A. Hvordan bør vi forberede oss i forhold til de signalene som ligger i planen?
- B. Hvilke forslag bør UiT spille inn til sentrale aktører som en oppfølging av planen?

Sak 36-18 Evaluering av norsk samfunnsvitenskapelig forskning

Innledning:

Bakgrunn:

Forskningsrådet har de siste to årene gjennomføre en evaluering av det samfunnsvitenskapelige fagområdet. Evalueringens hovedformål har vært å vurdere kvaliteten på norsk samfunnsvitenskapelig forskning og belyse hvordan forskningen formidles og tas i bruk.

34 institusjoner har deltatt i Forskningsrådets evaluering av norsk samfunnsvitenskapelig forskning. Evalueringen har resultert i anbefalinger om tiltak for å fremme kvalitet og effektivitet i den samfunnsvitenskapelige forskningen i Norge.

Evalueringene finnes her:

https://www.forskningsradet.no/no/Artikkel/Evaluering_av_samfunnsvitenskapelig_forskning_i_Norge/1254016275138

I møtet vil utvalget blant annet ta stilling til:

- A. Hvordan bør UiT følge opp evalueringen?
- B. Hva kan vi som organisasjon lære av evalueringen? Hvilken overføringsverdi har evalueringen for andre fagområder?

Sak 37-18 Rapport: Incentiver for kommersialisering av forskning

Innledning: Kenneth Ruud/Pål Vegar Storeheier

Bakgrunn:

Menon Economics har utarbeidet en rapport for Nærings- og fiskeridepartementet om incentiver for kommersialisering av forskning. Grunnlaget for rapporten er et stort antall intervjuer med representanter for TTOer, universiteter, departementer, virkemiddelapparatet, oppstartbedrifter, investeringsmiljøer og andre relaterte aktører. Representanter fra KMD, NFD, Forskningsrådet og Innovasjon Norge har også gitt viktige innspill.

Utvalget vil i møtet diskutere hvilke endringer UiT bør gjøre for å bedre fremme innovasjon.

Rapporten finnes her:

<https://www.menon.no/wp-content/uploads/2018-9-Incentiver-for-kommersialisering-av-forskning.pdf>

Sak 38-18 Innledende diskusjon av hvilken prosess som skal ligge til grunn for vurdering av søknader i interne konkurransearenaer

Innledning: Steinar Martin Paulsen

Bakgrunn:

Innledning

I universitetsstyremøtet den 25.10.18, ble det vedtatt å justere virkemiddelet tematiske satsinger slik at det årlig kun vil finansieres to fireårige prosjekter på inntil 30 millioner kroner hver. I det justerte virkemiddelet legges det opp til at minimum to fakulteter skal samarbeide om hvert prosjekt og at fakultets- og institusjonsnivået deler kostnadene 50:50. Inntil 50 % av institusjonsnivåets bidrag dekkes av de strategiske midlene og resten via stipendiatstillinger.

I det samme universitetsstyremøte, ble det også vedtatt å etablere et nytt virkemiddel, Aurora Centres, som er rettet mot å fremme våre toppforskningsmiljøers muligheter for å lykkes i konkurransen om eksternt finansierte sentre. Også her legges det opp til to finansierte prosjekter per år à inntil 30 millioner kroner hver (inntil 7,5 millioner kroner per år), der prosjektene finansieres 50:50 av fakultets- og institusjonsnivået. I

dette virkemiddelet stilles det imidlertid ikke krav til at flere enn ett fakultet skal delta.

Begge virkemidlene skal lyses ut våren 2019, og det er behov for å utarbeide både gode evalueringskriterier og et godt system for å gjennomføre evalueringene av søknadene. I tillegg er det et tredje virkemiddel, verdensledende miljøer, som det også bør vurderes både evalueringskriterier for og hvordan de skal evalueres.

I denne saken legges det opp til en første, innledende diskusjon av hvordan vi skal gjennomføre selve evalueringene av søknader til de tre virkemidlene.

Status i dag

I tidligere utlysingsrunder under de tematiske satsingene og i den første konkurransen om verdensledende miljø, har vi benyttet et tverrfaglig, internasjonalt panel på 4-5 medlemmer for å vurdere alle søknader uavhengig av fagområde. Panelet har årlig vurdert omtrent 15 søknader, og panelmedlemmene har blitt enige om endelig rangering i et konsensusmøte. Det har ikke blitt gjennomført noen evaluering av hvordan dagens evalueringsordning har fungert, men årets panel har selv kommentert at de ønsker at søknadene er noe mer utfyllende i sin beskrivelse av forskningsplanen. Dette ønsker de siden det vil være lettere å vurdere kvaliteten og innholdet i søknadene.

Innledende vurderinger rundt en ny evalueringsordning

- Det er ressurskrevende for fagmiljøene å skrive søknader. Prosessene bør derfor være effektive og legge opp til minst mulig arbeidsinnsats. Når man ser på kriteriene for utvelgelse og krav til søknadene bør dette tas hensyn til.
- De to virkemidlene som ble besluttet av universitetsstyret den 25.10.18 vil samlet omfatte bevilgninger på 120 millioner kroner årlig. Det er med det, betydelig mer midler enn tidligere som konkurransen utsettes ved UiT. Dette taler for et høyere presisjonsnivå i vurderingene som leder fram til rangering av søknadene.
- Det er ressurskrevende å lage gode evalueringsprosesser, og det vil være en fordel om prosessene kan være felles for flere ulike virkemidler.
- Evalueringene internt ved UiT skal være rettfærdige på tvers av fagområder. Etter fem utlysingsrunder, er samtlige av prosjektene som har blitt finansiert i virkemiddelet *tematiske satsinger* ledet av naturvitenskapelige fagmiljøer. Selv om det ikke er noen indikasjoner på at det er feilaktige evalueringer som er bakgrunnen for denne skjevfordelingen, kan det være grunn til å se på om evalueringsprosessen kan gjøres bedre.

Spørsmål

- 1) Selv om kriteriene er ulike, bør evalueringsprosessen og evaluatorene gjenbrukes i de ulike virkemidlene?
- 2) Bør vi videreføre en to-steps-prosess (der første runde er skisser og der de beste skissene inviteres til en runde nummer to med søknader som vurderes av evaluatorene)?

- 3) Bør vi legge om til et system med flere evaluatører og færre søknader per evaluator slik at hver søknad kan vurderes av flere enn én fagperson med kjennskap til fagområdet?
- 4) *Verdensledende miljø* ser ut til å ha blitt en permanent del av grunnbevilgningen i Statsbudsjettet. Bør bruken av disse midlene slås sammen med utlysningen til prosjektforslag under kategorien *Aurora Centres* og la det topp-rangerte fagmiljøet i denne arenaen få status som *Verdensledende miljø*?

Sak 39-18 Presentasjon av endringer i Forskningsrådet

Innledning: Avdelingsdirektør Johannes Waage Løvhaug, Vitenskap og forskningssystemet, Avdeling for universitets- og høyskolepolitikk, Norges forskningsråd

Bakgrunn:

Det vil bli store endringer i Forskningsrådet til neste år. I forrige møte informerte Kenneth Ruud kort om noen av disse endringene. Det var et ønske fra deltakerne i utvalget om at vi i neste møte fikk en mer omfattende presentasjon av kommende endringer.

Sak 40-18 Eksterne deltakere i HEInnovate workshop

Innledning: Pål Vegar Storeheier

Bakgrunn:

UiT vil få bistand fra HEInnovate med å lage et grunnlag for å endre vår innretning og satsing på innovasjon. HEInnovate (<https://heinnovate.eu/en>) er et selv-evalueringsverktøy som er utviklet og finansiert i fellesskap av blant annet EU-kommisjonen og OECD. Evalueringen vil foregå gjennom (i) et individuelt utfylt spørreskjema, (ii) to etterfølgende workshoper – en for interne aktører og en for eksterne aktører og (iii) en analyse basert på de to foregående aktivitetene. Institusjonene står fritt til å velge hvilket fokus de vil ha, og vi har i samråd med utvidet ledermøte valgt å fokusere på to områder: 1. Kapasitet til å følge opp innovative ideer og 2. Studentinnovasjon.

Workshopene vil avholdes 6. desember i Tromsø, og vil ledes av en eller flere av HEInnovate sine eksperter. Til hver workshop vil det inviteres 15-20 personer. Representativitet er her ikke viktig, og det er viktigere å dekke et bredt sett av kompetanser og ståsteder enn å duplisere disse. Fakultetene er spurt om innspill på deltakere, og så langt er listen over eksterne deltakere mangelfull.

Utvalget vil i møtet bli utfordret på å foreslå konkrete navn fra eksterne aktører som bør være representert i den workshopen som er forbeholdt eksterne aktører. Det bør her involveres deltakere fra små og store bedrifter, forskningsintensive/mindre

forskningsintensive bedrifter, klynger, offentlige institusjoner, regionale aktører, nasjonale aktører+++.

Sak 41-18 Orientering om Norwegian Artificial Intelligence Research Consortium (NORA)

Innledning: Kenneth Ruud

Bakgrunn:

NORA (Norwegian Artificial Intelligence Research Consortium) er nå i gang med sin virksomhet. Formålet med NORA er å styrke norsk forskning og utdanning innen kunstig intelligens, maskinlæring og robotikk, samt andre tilstøtende fagområder relevant for utvikling av anvendelser som sorterer under begrepet kunstig intelligens.

Prorektor Kenneth Ruud informerer i møtet om mulighetene som ligger i samarbeidet. En nyhetssak om samarbeidet finnes her: <https://cair.uia.no/news/nora-er-etablert/>

Sak 42-18 Eventuelt